

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1200 korona.
Előfizetési ár egy hóra 30000 K

Quo vadis?

Ha a mostani idők napilapjait komolyabb vizsgálat alá vesszük, nem a mindennapi hirnyelő és híremészítő olvasó szemével siklunk át annak hasábjain olyan szinte matematikai bizonyossággal folyton visszatérő jelenséget veszünk észre, mely a legmélyebb átgondolásra is érdemes. *Majdnem mindennapnak megvan a maga szörnyű és borzalmas, megrendítően undok bűnügyi szenzációja.*

A társadalomban mindig voltak bomlottlelkű, gonosz indulatokkal túltöltött emberek, akik brutális vadással feszítették neki metsző éles késüket a társadalmi rend összetartó köteleinek. — De a mi idők által e téren tett óriási előhaladást, a mi korunknak örökösön bünygyekben tobzódó perverz lelkiségét csak akkor tudjuk megfelelő nagyságában értékelni, ha összehasonlítjuk a korábbi évtizedek bűnöző arányával.

Mert ne feledjük el, hogy az újabb időben egyre szaporodó gyilkosságok, a seregszámra működő tolvajok, csalók és más deformált erkölcsű emberek, az életet önkézzel elvetők és a többi és többi mindennapos hírlapanyag nagyon mélyre mutat, oda, hol a társadalom lelkének legbelsőbb rugói működnek.

Mi, akiket eléggé földhöz köt a napi kenyér, akik a garaskeresés kinosan terhes munkájából csak ritkán emelhetjük fel tisztább gondolatokra szemünket, akik benne élünk a gyilkosmiazmájú levegőben, talán észre se vesszük, talán természetesen találjuk már e társadalmi aberrációt. Pedig annak a külföldi újságírónak van igaza, aki megrendülve állott meg a magyar főváros bűnügyi statisztikája előtt és arról referált lapjának, hogy a magyarok hazájában nő-tön-nő a kétségbeesés, a gyilkosok és öngyilkosok visszariadó csapata.

Megszoktuk már, hogy mindent a háborúra vezetünk vissza, mint eredendő forrására minden rossznak, mi bennünket ér. Minden bizonyonnyal nem is ok nélkül. Az eljövendő századok történetírója, mikor történelmi határvonalat fog keresni, a világháború megindulásának dátumát fogja választani annak.

A közmorál esuszamlásának latinája akkor mozdult ki az élet pályájára, akkor kezdődik az a később folyton növekvő iramu és erejű erkölcsi torzulás, amely egészen új erkölcsi értékmérőt teremtetett számunkra. Igen, ez az új értékmérő az oka annak, hogy a napszámra ismétlődő emberi bűnök legrettenetesebbjei nem döbentenek meg valahányónkat a legiszonyosabb visszariadásra.

De nem elég megállapítani a jelenségek okát, nem elég magyarizálni azokat. Ezzel még nem menti fel magát a mi korunk az eljövendő számonkérés alól. Mert,

ha nem jól esik is, be kell vallanunk, hogy hibás a mi társadalmunk is. Hibás volt akkor, amikor kiengedte kezéből esuszni a mi régi, bevált erkölcsi értékmérőket, hibás ma, amikor nem rendül meg lelke legmélyéig a bűnök e halomszámra való növekedésén és hibás lesz akkor, mikor végleg be fogja temetni az erkölcsi világ kapuját és végleg ki fogja tárnai a másoknak, az új világnak már nyilvánosan levő kapuját, amelyen azonban a pusztulás levegője árad ki.

Ott, ahol felelősséggel, lelkiismerettel figyelik a világ rendjét, bizonyára sokan felteszik a mi társadalmunknak a kérdést: Quo vadis? Hová tart, azt akarja-e, hogy a sarkából kifordult erkölcsi értékelésünk végleg reáhelyezze szerencsétlen korunk homlokára a koronát, mely az európai civilizáció, a kétezeréves győzelmes kultúra bukásának, rombódulásának első, de jövátételten, helyrehozhatatlan fázisát fogja szentesíteni. Tehát quo vadis?

A 33-as bizottság megkezdte a tisztviselőkérdés és pénzügyi helyzet tárgyalását.

A kormány sürgősen rendezni kívánja a tisztviselők fizetését. — Korányi pénzügyminiszter felvilágosításai.

Budapest, június 24. A nemzetgyűlés 33-as ellenőrző bizottsága kedden délután 5 órakor Ráday Gedeon gróf elnöklétével ülést tartott, amelyen a közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok fizetése rendezéséről szóló rendelettervezetet tárgyalta. Az értekezleten a kormány részéről Bethlen miniszterelnök és Korányi Frigyes, továbbá Szabóki Alajos, Varga Ferenc és Kentler Kálmán pénzügyi államtitkárok vettek részt. Előadó Temesváry Imre, jegyző Eörfy Imre.

Napirend előtt Szakács Andor indítványozta, hogy a rendelettervezetet vegyék le a napirendről és hogy egy későbbi időpontban tárgyalják, a mikor a bizottság tagjai már áttanulmányozhatták.

Szilágyi Lajos csatlakozott Szakács indítványához.

Korányi pénzügyminiszter kijelentette, hogy a rendelet tárgyalásának elhalasztása az állami tisztviselők rendkívül nagy hátránnyal jár és e miatt szükségesnek tartja, hogy le-tárgyalják azonnal.

A bizottság a pénzügyminiszter javaslatát fogadta el.

Temesváry Imre előadó ismertette a javaslatot. A tervezet a régi papirkoronában megállapított fizetéseken lényeges javítást jelent a közalkalmazottak számára. Kéri a javaslat elfogadását. Egyszersmind bejelentette, hogy Homonnay Tivadar, aki nem tagja a bizottságnak, az előadón keresztül külön javaslatot terjesztett elő a VIII—XI. fizetési osztályba sorozott tisztviselők illetményeinek javítása érdekében.

Eörfy Imre a bírói státus egyes kategóriáira nézve kíván emelést.

Ezután Apponyi Albert gróf szólalt fel. Miután a javaslatot kellően nem tudta áttanulmányozni, azt nyugodt lelkiismerettel sem elfogadni, sem elutasítani nem tudja, de mivel nem akarja a kormány működését semmi tekintetben hátráltatni, a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

A bizottság meghajlik a kényszerhelyzet előtt, amely a köztisztviselők és közalkalmazottak illetményeinek,

valamint a nyugdíjasok illetményeinek újabb szabályozását sürgősen javasolja és méltányolva azt a körülményt, hogy a szanálási akciónak megkezdésével összekötött munkahalmaz lehetetlenné tette az e tárgyra vonatkozó rendelet korábbi előterjesztését, nem tesz észrevételt a rendelet életbeléptetése ellen. Végleges állásfoglalását azonban arra az időre halasztja el, amikor a kérdés behatóbb tárgyalására alkalom lesz. A jövőre nézve arra kéri a kormányt,

hogy azokat az intézkedéseket, amelyeket az 1924. évi IV. tc. értelmében a bizottsággal közölni kell, mindenkor olyan időben terjessze eléje, a mely az alapos megvitátást lehetővé teszi.

Bethlen kijelenti, hogy nincs kifogása Apponyi határozati javaslata ellen; ő is annak a kívánságának ad kifejezést, hogy a rendelet azonnal életbeléptethető legyen, nehogy a tisztviselőkre ebből hátrány származzon, de annak bizottsági tárgyalása elől nem zárkozik el és az esetleges korrekciókat figyelembe fogják venni.

A bizottság ezután elfogadta Apponyi Albert gróf határozati javaslatát.

Kállay Tibor több kérdést intézett a pénzügyminiszterhez. Korányi Frigyes báró válaszában ismertette a bevételek emelkedésének adatait. Ezek alapján megállapította a bevételek automatikus emelkedését, továbbá azt, hogy a kiadásokhoz szükséges fedezet a szanálási tervszerint előreláthatólag meglesz. A létszámcsoökkentést szigorúan a program szerint viszi keresztül. Az adóztatás tekintetében nem óhajt tul menni a szanálási program keretein, sem új adókat létesíteni, sem a meglévőket súlyosbbitani. Minden takarékoskodás mellett kívánja az igazi kulturát és egészségügyet. Rámutat arra, hogy a legutóbbi költségvetésben a személyi kiadások a költségvetés 24 százalékát tették ki, ezzel szem-

Julius 1-én a közalkalmazottak előlegképpen a júniusi illetményeket kapják.

A végleges fizetésrendezésről szóló rendelet csak a hó végén vagy a jövő hónap elején jelenik meg.

Budapest, június 24. A MTI. jelenti hivatalosan: Az állami és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, csendőrség, vámőrség, folyamőrség és államrendőrség tagjai illetményeinek, továbbá a nyugdíjasok, özvegyek és árvák ellátási díjainak újabb megállapításáról szóló rendeletek előreláthatólag csak a hó utolsó vagy a jövő hónap első napjaiban lesznek közzétéve. A minisztertanács erre való tekintettel elhatározta, hogy addig is, amíg az említett rendeletek alapján járó illetmények, illetve ellátási díjaknak az egyes igényjogosítottakat megillető összegei megállapíthatók lesznek, a júliusra járó illetményekre és ellátási díjakra előleg gyanánt a júniusra járó fizetések, illetve ellátási díjak fizetessenek ki. A ki-fizetendő illetmények, előlegek, illetve ellátási díj-előlegek kifizetésénél kizárólag csak a tizetés természetével bíró (nyugdíjba beszámítható) illetményeket, illetve ellátási díjakat szabad előleg gyanánt kifizetni, tehát a nyugdíjba be nem számítható pótlékokat, a kedvezményes áru ellátás helyett adott készpénzváltást, az élelmezési adagváltást, a családi pótlékot, a lakáspénzt stb. előleg gyanánt kifizetni nem szabad.

A júliusra kifizetendő illetmény-előlegekből és nyugdíj-előlegekből semmiféle címen levonás nem eszközölhető.

Ezen rendelkezések az állami üzemekre is alkalmazást nyernek.

ben a jelenlegi költségvetésben a személyi kiadások 66 százalékra emelkedtek. A helyes kiutat a teremtés további fejlődésében látja. Nagy súlyt fektet az adminisztráció egyszerűsítésére. E tekintetben nem utolsó szempont a tisztviselőknek a közönséggel való érintkezése. A kezdeményező lépést a tisztviselők részéről tartja szükségesnek, az érintkezés simább és helyesebbé tétele útján. Az összes felesleges állami intézmények megszüntetésére komoly ígéreteket tesz és egyben bejelenti, hogy e tekintetben a rendszert az eddigivel szemben megváltoztatja, ami azt jelenti, hogy nem állapít meg minden ágazatra egy ugyanazon százalékot, mert vannak olyan adminisztrációs ágak, melyek jobban leépíthetők, mint mások. Ezt a munkát az interminiszteriális bizottság fogja végezni. Kijelenti, hogy a bankóprést a folyó kiadásokra ez év április 1-től kezdve nem vette igénybe, mert fedezni tudja a folyó köztartozásokból, a kényszerkölcsönből, valamint abból a 19 millió aranykorona előlegből, amelyet a belföldi érdekeltségek nyújtottak a külföldi kölcsön terhére. Program szerint vett ugyan igénybe a Jegyintézetnél egy nagyobb összeget a legutóbbi időben, ez azonban egy régi adósság törlesztésére kellett.

Nagy örömmel közli, hogy a külkereskedelmi mérleg tekintetében lényeges javulás van, amennyiben a múlt év első 5 hónapjának 85.4 millió aranykorona a deficit. A javulás tehát 40 millió aranykoronát tesz ki, amit a kivétel fokozásával értünk el. Ez a javulás továbbra is tart, különösen akkor, ha jó termésünk lesz.

A külföldi kölcsön ügyében már részletesen nyilatkozott a nemzetgyűlés előtt. Azóta annyi történt, hogy a kibocsátási kulcs tekintetében tárgyalások indultak meg Londonban.

Haller István a B listások végkielégítését sürgette, melyre nézve Korányi megnyugtató kijelentéseket tett.

Szilágyi Lajos nehézményezi, hogy a rendeletet nem hajtották végre július 1-re. Sürgeti a költségvetést, a melynek betérjesztése esetén az ellenzék hajlandó a tisztviselői fizetések emeléséhez szükséges bevételeket megszavazni. Kéri a hadviselteknek megfelelő honorálását, ellenezte a tervezett rendelet kiadását, mert előgütelenséget fog szülni.

Végül a pénzügyminiszter adminisztrációs intézkedések kiadását jelentette be.

A bizottság ezután Apponyi gróf javaslatához hozzájárult és elhatározta, hogy a részletes tárgyalást csütörtök délután folytatja.

Nem lesz revízió az oktatás személyzet fegyelmi ügyeiben Elfogadták az ellátásukról szóló javaslatot.

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés közoktatási és pénzügyi bizottsága tegnap délután elfogadta a tanítók, óvodások és nem állami tanítók ellátásáról szóló törvényjavaslatot. A javaslaton lényegesebb változtatást csak a községi és társulati tanítók nyugellátásánál eszközöltek, melyet egyenlővé tettek az állami tanítókéval. A tárgyalás során Várnay Dániel a forradalmak után megrendszabályozott tanárok, tanítók és óvodások ügyének revízióját kívánta. Klebelsberg kijelentette, hogy ebbe nem mehet bele a kormány, mert ha baloldaltól megnyugvást is keltene, de a jobboldalon annál nagyobb ellenszenvet kelte. A bizottság elvetette Várnay indítványát.

Legszébb kalapok
Frank Edénél.

Hirdessen
a „Debrezen”-ben!

A sürgősség kimondását kérték az indemnitásra.

A nemzetgyűlés ülése. — Bethlen miniszterelnök kijelenti, hogy ha a nyári szünet előtt letárgyalják a fővárosi javaslatot, ősszel választhat a főváros.

Budapest, jun. 24. A nemzetgyűlés tegnap ülésén folytatták az indemnitás tárgyalását. — Homonnay Tivadar az első szónok, ki a tisztviselők helyzetével és az államvasut reorganizációjával foglalkozik.

A következő szónok Pakots József, ki kifogásolja, hogy fontos bizottságok a nemzetgyűléssel egy időben tárgyalnak.

Rothenstein Mór (szociáldemokrata): Beszéde elején szövevényes Smith jelentésének egyik tételét, a mely a jegybankra és az állami hitelekre vonatkozik. Ezekre a miniszterelnöktől felvilágosítást kér.

Huszár Károly elnök arra kéri a felszólalót, ne feszegetsen olyan kérdéseket, amelyek az ország hitelének árthatnak.

Rothenstein Mór meghajlik az elnök figyelemztetése előtt, kijelenti azonban, hogy mint képviselőnek joga van felvilágosításokat kérni bizonyos kérdésekről. — Ezután a nemzetközi munkaiügyi szervezetről beszél.

Az elnök jelenti, hogy 50-nél több képviselő az indemnítási törvényjavaslat tárgyalására sürgősség kimondását kérte. Az indítvány fellett holnap dönt a Ház.

Az elnök napirendi javaslatot tesz.

Rassay Károly a napirendhez szólal fel. Azt gondolja, hogy a kormány az indemnitásnak megfelelő időben való letárgyalása esetén sem hajlandó letárgyalni a nyári szünet előtt a fővárosi törvényjavaslatot. Meggyőződése szerint ebben a pillanatban semmi akadálya sem lehet a fővárosi törvényjavaslat gyors letárgyalásá-

nak. A Ház minden egyes tagja kívánja ezt. Kéri a miniszterelnököt, hogy jelentse ki, hogy nincsen szó taktikázásról, hanem maga is komolyan kívánja a javaslat gyors letárgyalását.

Farkas István kijelenti, hogy a kormány már januárban is letárgyalhatta volna a javaslatot, ha komolyan akarta volna.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Farkas István képviselő ur ki jelentette, hogy a kormány a fővárosi törvényjavaslatot előbb kellett volna letárgyalni és hogy már januárban napirendre tűzhetné volna a kormány. Kérde, mikor tárgyalhatták volna le komolyan ezt a törvényjavaslatot. A képviselőház állandóan foglalkozott különböző ügyekkel. Foglalkozott indeminítási javaslatokkal, szanálási javaslatokkal és több apró javaslattal. Most is egy csomó javaslat van a Ház előtt, amelyeket még nem tudott letárgyalni a kormány. A kormány a fővárosi helyzetet illetően az a felfogása, hogy azt sürgősen rendezni kell. Ez a felfogása a kormány komoly. Ezért járult annak idején ahhoz, hogy a fővárosi törvényjavaslatot az indeminítási javaslat letárgyalása után tűzzék napirendre. — Biztosítja a képviselőházat, hogy abban az esetben, ha a nyári szünet előtt letárgyalják a fővárosi javaslatot, a választásokat ősszel kiírják és megtartják. Ez a kormány és a főváros érdeke. E tekintetben semmi kétséget sem kíván fennhagyni.

A Ház az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Az ülés 3 óra után ért véget.

Tegnap reggel kezdte meg működését a Magyar Nemzeti Bank.

A fedezetlen bankjegykibocsátás megszűnt. A korona pénzjegy hivatalos elnevezése: magyar korona.

Budapest, jun. 24. Tegnap reggel 9 órakor kezdte meg működését a Magyar Nemzeti Bank. — Külsőségekben alig észrevehető a változás, a lényegben azonban annál több.

A Nemzeti Bank működésének megkezdésével egy időben megkapta az első nagyobb előleget a külföldi kölcsönre:

a Bank of England átutalt előlegképpen 4 millió fontot, amelyet a Nemzeti Bank már át is vett.

Nagyon érdekes másik momentum, hogy az államjegy-ellenőrző bizottság átvette a Jegyintézet bankjegyforgalmát és a mai napon átadta a Nemzeti Banknak a forgalomban levő bankjegyeket, a melyeknek összege 2520.1 milliárd.

Mától fogva különben

korona helyett magyar korona pénzünknek a hivatalos megjelölése.

A Magyar Nemzeti Bank egyik igazgatója a következőket mondotta:

— A fedezetlen bankjegykibocsátás a mai nappal megszűnt. A korona stabilizációja rövid idő kérdése. A mai napon kibocsátunk egy devizahirdetményt, amely kiegészítő része lesz a tegnapi kibocsátott devizarendeletemnek.

A Magyar Nemzeti Bank közli: A Magyar Nemzeti Bank értesíti

az autorizált intézeteket és cégeket, hogy a vonatkozó ügyrend megállapításáig a váltóüzleti forgalomban ügyfelenként 5 millió korona értékig vehetnek valutát. A vásárlásokat aznap déli 2 óráig kell bejelenteni. A váltóüzleti forgalomban vásárolt tétellekről mindennap részletes jegyzéket kell a Magyar Nemzeti Banknak beadni, amely az eladók pontos névsorát és a vásárolt valutatételeket tartalmazza.

Egy kisiklott mozdony Buda- pesten nekidőlt a fűtőháznak és agyonnyomott egy hivatalnokot.

Budapest, junius 24. A magyar államvasutak igazgatóságától kapott értesülésünk szerint ma délelőtti 9 óra 20 perckor Budapest nyugati pályaudvaron a fűtőház területén a 242. számú vonat a 342090. sz. mozdonyal, amely az állomásról egy kocsisort tolatott el, összeütközött. A 242. számú vonat mozdony kisiklott és a régi fűtőháznak dőlt. Ebből kifolyólag a fűtőház tetője beszakadt, két kocsit kisiklott. Hajdu Béla hivatalnok, aki a kisiklott mozdonyról leugrott, a mozdony alá került és meghalt. A vizsgálat folyamatban van.

Lendvai mandátuma a bíráló bizottság előtt.

Budapest, junius 24. A nemzetgyűlés hármasképp bírói bizottsága Nemes Bertalan elnöklésével ma délelőtti 11 órakor a második számú bizottsági teremben ülést tartott. A bizottság Létty Ernő előadásában Lendvai István nemzetgyűlési képviselő kifogásolt megbízó levelét tárgyalta.

A bíráló bizottság a kifogás elutasításával Lendvai Istvánt végleg igazolt nemzetgyűlési képviselőnek jelentette ki azon az alapon, hogy a házszabályok 71-ik §-a a kifogásolt, de panasszal meg nem támasztott mandátum el nem bírálható, a mandátum tekintetében vizsgálatot meg nem enged, hanem csakis a választói jogosultság vizsgálata engedhető meg. Mivel pedig a bíráló bizottság előtt közhiteles okirattal beigazolást nyert az, hogy Lendvai István megválasztása időpontjában választható volt, a kifogást el kellett utasítani.

A kényszerkölcsön elszámolási árfolyama.

Budapest, junius 24. A pénzügyminiszter az állami kölcsönökre teljesített befizetések elszámolásának megkönnyítése végett elrendelte, hogy junius 27-től 31-ig bezárólag történő befizetéseknél minden 100 takarékkorona 125 papír koronával számíttassék.

Az olimpiai céllövő versenyen a magyar Takács tizenkettedik lett.

Páris, junius 24. Havas. A reimsi olimpiai céllövő versenyen 50 méter távolságra való céllövésben, amelyet a francia Coquelain Delisle nyert meg 398 ponttal a magyar Takács 12-ik lett 389 ponttal.

„A magyarok korrekt magatartása.”

Róma, junius 24. A Corriere D'Italia és a Tribuna közli Bethlen István gróf miniszterelnök a Matteotti ügy kapcsán a nemzetgyűlés minapi ülésén tett kijelentését, valamint az interparlamentáris unió magyar csoportjának ugyanebben az ügyben hozott határozatáról is beszámol. A tudósítás címe: A magyarok korrekt magatartása.

Tizennégy napi fogházra ítélték „A Nép” cikkíróját.

Budapest, junius 24. A múlt év márciusában „A Nép” azt írta, „Ki az a Fábán” című cikkében, hogy Fábán Béla nemzetgyűlési képviselő orosz fogsága idején fél téglával verte a mellét, hogy ő milyen nagy kommunista.

Már másodikban tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék Schadel tanácsa. A védelem részéről Minich Jenő dr. védő a tárgyalás elnapolását kérte. Fábán ellenzete a tárgyalás elnapolását. A bíróság hosszúságos tanácskozás után mellőzte a bizonyítás elrendelését. A bíróság ezután büntősnak mondta ki Dobay Tibort rágalmazás vétségében és ezért 14 napi fogházra és 100 ezer korona mellékbüntetésre ítélte. Fábán az ítéletben megnyugodott, a vádlott felebbezett.

A Modern Kabaré ma reggel 5-ig nyitva!

Kahn Károly Debreczenben.

Kahn Károly földmívelésügyi miniszteri államtitkár, az erdészeti osztály vezetője június 26-án Debreczenbe érkezik. Kahn Károly hivatalos utja alkalmával meglátogatja Magoss György dr. polgármestert és megvizsgálja az összes állami kezelésben levő városi erdőgazdaságok ügyvitelét.

Szerencsés számok.

Budapest, június 24. A m. kir. jótékonyági állami sorsjáték húzása kedden este volt a fővárosi pénzügyigazgatóság lottó osztályán. 30 millió koronát nyert a 166007, 40 millió korona jutalmat 30 ezer korona nyeresémmel a 99423, 10 millió koronát a 140834, 5 millió koronát pedig a 4633 számú sorsjegy nyert.

Somossy László kormánytanácsos.

Budapest, jun. 24. Hivatalosan jelentik: A kormányzó a miniszter elnök előterjesztésére Somossy László debreceni kereskedőnek közhasznú érdemes tevékenysége elismerésül a m. kir. kormánytanácsosi címet adományozta.

Egyik kiváló, valóban érdemes debreceni férfit ért a magas kitüntetés. Somossy László önzetlen tevékenységéről általánosan ismert tagja a debreceni úri társaságnak. Annak idején, háború alatt megbecsülhetetlen nagy tevékenységet fejtett ki a vöröskereszt kórházainak fenntartása érdekében, majd a román megszállás alatt a kifosztott kórházak újból való felszerelésére indított akció élén szerepelt. A közkezdveltségnek örvendő kiváló üzletembert ért kitüntetés városzerte örömet okozott.

A debreceni bajnoki sakkverseny állása.

Grünfeld mester játszmái.

A bajnoki sakkverseny ötödik fordulóján Grünfeld mester szép aldozati kombinációval nyert Dalmy ellen és ugyancsak szép támadó játékkal nyert Gruber dr. Nagy ellen. A többi játszmában Torma nyert dr. Barabás, dr. Szabados, Filip és Tóth Kulcsár ellen. A hétfőről függőben maradt Kulcsár-Szabados játszma remivel végződött, míg a Torma-Dalmy játszmat Dalmy nyerte meg.

A versenyzők állása az ötödik forduló után: Grünfeld 4 és fél, Gruber 4, dr. Szabados, dr. Nagy 3 és fél, Tóth, Filip, Dalmy 2, Kulcsár 1 és fél, Torma, dr. Barabás 1.

Letartóztatott hangszerész.

Elsikkasztotta a javítás végett átadott hangszereket.

Tonte Lajos helybeli hangszerész ellen több feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre. A feljelentők azt panaszolták, hogy Tonte a neki javítás végett átadott hangszereket sem javítatlan, sem javított állapotban nem adta vissza. Minthogy ellene sok terhelő adat merült fel, a rendőrség elfogta és átkísérte az ügyészségi fogházba. — Preineszberger Jenő táblabíró, vizsgálóbíró tegnap kihallgatta és elrendelte előzetes letartóztatását.

Gyönyörű nyakkendők Frank Edéné!

Kedvezők a tárgyalások Németország és az antant között.

Berlínből jelentik: A tárgyalások a németek és az antant között kedvezően folynak. A Dawas-féle tervezettel kapcsolatos törvényjavaslatot legközelebb a ház elé terjesztik. Bár nem szükséges, de a kormány ragaszkodik a kétharmad többséghez és ha ezt a javaslatnál nem kapja meg, feloszlatja a birodalmi gyűlést, ez esetben szeptemberben új választások lesznek.

Az igazságügyminiszter módosította a lap betiltására vonatkozó szakaszt.

Budapest, június 24. A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága kedden délután folytatta a büntető törvénykönyv kiegészítéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A 45. szakasznál Mikovényi Jenő előadó ismertette az igazságügyminiszter által bemutatott újabb szöveget. E szerint a kir. Kuria bíróból alakítandó bíróság a koronaugyész v. bírósága alapján a lap megjelenését 3 hónapra betilthatja, ha valamilyen lapban megjelent cikk miatt a bíróság egyéni több esetben jogerősen 6 hónapi vagy ennél hosszabb időre terjedő szabadságvesztésre ítélte el a sajtójogilag felelős személyt. Felosorolja ez a szakasz azokat a bűncselekményeket is, amelyek miatt a betiltásnak meg kell történnie. A koronaugyész indítványát a legutóbb hozott ítélet jogerőre emelke-

désétől számított 6 hónap alatt kell előterjeszteni.

Vátszonyi Vilmos: Amennyiben a bizottság a szakaszt, mint teljesen fölöslegest, el nem vetné, akkor lényeges módosításokat kellene tenni rajta. Azt kívánja, hogy a bíróság a lap betiltás helyett előzetes cenzura alá helyezhesse.

Pakots Józsefnek, aki nem tagja a bizottságnak, az elnök szintén engedélyt adott a felszólalásra. Pakots kérte, hogy tekintettel arra, hogy több ellenzéki bizottsági tag saját hibáján kívül nem jelenhetett meg az ülésen, halasszák el a tárgyalást.

A bizottság a javaslatot elfogadta és a legközelebbi ülést holnap délutánra tűzte ki.

A mai ülés este fél 9 órakor ért véget.

Győrben megkezdték a szavazatok összeszámlálását.

Pótvalasztásra van kilátás Bernolák és Malasics között.

Győr, június 24 Győr II. választó kerületében a zárórát este 9 órában állapították meg. Leadta összesen 8967 szavazatot. A szavazatok két válaeztási küldöttség előtt este fél 11 órakor kezdték összeszámlálni. A munka előreláthatólag reggelig fog tartani. Az eredményt holnap délelőtt hirdetik ki. A választás a legieljesebb rendben folyt le.

Győrből jelentik telefonon éjjel 2 órakor: A II. kerületben II választási körzet van. Ezekből e pillanatban 3 körzet eredménye ismeretes, mely a következő:

11. körzet:	
Bernolák	320
Malasics	230
Chalupka	184

12. körzet:	
Bernolák	271
Malasics	263
Chalupka	115

14. körzet:	
Bernolák	106
Malasics	263
Chalupka	53

A szavazatok összeszámlálása folyik.

Pótvalasztásra van kilátás Bernolák és Malasics között.

Éjjel 3 órakor jelentik Győrből: Eddig 4 kör szavazatait bontották fel. Ezekben az eredmény

Malasics	1235
Bernolák	1139
Chalupka	447

Pótvalasztás Bernolák és Malasics között bizonyosnak látszik.

Aranykoronás fizetési rendszer a köztisztviselőknek.

Családi pótlék külön havonta 10 aranykorona.

Budapestről jelentik: Az a javaslat, mely a parlamenti 33-as bizottság elé került, a következő illetményeket állapítja meg a közalkalmazottak részére:

- I. fiz. osztály: miniszterelnök évi 600 aranykorona.
- II. fiz. osztály: miniszterek évi 600 aranykorona.
- III. fiz. osztály: államtitkárok évi 550 aranykorona.
- IV. fiz. osztály: h. államtitkárok évi 450 aranykorona.
- V. fiz. osztály: min. tanácsos 1. fok. 320, 2. fok. 340 aranykorona.
- VI. fiz. osztály: 1. fok. 220, 2. fok. 250, 3. fok. 280 aranykorona.
- VII. fiz. osztály: 1. fok. 170, 2. fok. 185, 3. fok. 200 aranykorona.
- VIII. fiz. osztály: 1. fok. 130, 2. fok. 140, 3. fok. 150 aranykorona.
- IX. fiz. osztály: 1. fok. 100, 2. fok. 110, 3. fok. 120 aranykorona.
- X. fiz. osztály: 1. fok. 86, 2. fok. 90, 3. fok. 95 aranykorona.
- XI. fiz. osztály: 1. fok. 74, 2. fok. 78, 3. fok. 82 aranykorona.

A miniszterelnök, az államtitkárok és a házelnök ezenkívül kapnak még évi 600 aranykoronát, ha képviselők, képviselői díjazás fejében.

Minden köztisztviselőnek ezenkívül úgy Budapesten mint a vidéken minden családtag után, beleértve a feleséget és anyát is, személyenként havi 10 aranykorona családi pótlék jár.

EDISON
Villamosági és bronzműves iparvállalat
Széchenyi-utca 14.
Vállal a legújtanosabb ábrán!

Mussolini a Matteotti meggyilkolásáról.

Róma, június 24. Mussolini miniszterelnök ma a szenátusban a következő beszédet mondotta:

— Nem szükséges ismételnem önök előtt, hogy minő fájdalommal és milyen borzadással tölt el a Matteotti elleni bűncselekmény. El lehet mondanom, hogy az elsők között, akik elítélték a bűncselekményt, éppen a fascisták voltak. Ami aztán az ügy jogi momentumait illeti, csak arra hivatkozom, hogy 24 órával az eltűnés feljelentése után már letartóztatták a főbb gyanúsítottakat s a rá következő napon a többieket is. Nem voltak és nem is lesznek tekintettel arra, hogy a vétkesek milyen állásban vannak. Az igazságszolgáltatást méltatlansággal töltötték el bizonyos külföldi gyanúsítások. Bizonyos vagyok abban, hogy a szenátus csatlakozni fog a bírói testület büszke tiltakozásához a gyanúsítások ellen. Ezen az ülésen a helyzetet szigorúan politikai szempontból kell vizsgálni. — Tudatára kell ébredni, hogy a nemzet becsülete egyáltalán nem forog kockán. Ha egyetlen bűncselekmény elegendő volna arra, hogy árnyékot vessen egy nép civilizációjának mértékére, úgy mit kellene gondolnunk egy nagy ország felől, ahol legutóbb mutatták ki, hogy a háború után 400 politikai bűncselekményt követtek el. A napokban Európának mindazon áramlatai, amelyek baloldali áramlatoknak neveznek, felzúdultak a fascizmus és az olasz kormány ellen. Az olasz és a külföldi szociálisták, akik ennek az atrocitásnak ürügyét felhasználva zajos gyűléseket rendeztek az oasz fascizmus állítólagos terrorja ellen, megfélemlenek arról a tényleges terrorról, melyet ők gyakorolnak Európa különböző részein. Egyesek azt mondják, hogy mindez a múlté, azonban sajnos, a jövőre irányuló szándékaik sem látszanak jobbaknak. Sokan azok közül, akik Matteotti holttestéből szónoki emelvényt állítottak maguknak, kések voltak arra, hogy a legkegyetlenebb formájában gyakorolják az erőszakot.

Az ipariskola tanulmány mintakiallítása.

Tegnap délelőtt nyitották meg az ipariskolai tanulók által készített rajzok, ruhák, egyszerűval kézművekből álló kiállítását. Egyik tanteremben a fiú tanulók állítottak ki. Jobbra-balra pompás rajzok. Szakmák szerint. — Különösen a Bordy István cipész és asztalos növendékeinek szép produktumai feltűnőek. Szindusan pompáznak a cinkographiához szükséges rajzok, melyeket az előnyösen ismert Debreceni Tivadar művész növendékei állítottak ki. Sorra a szabók és más szakmabeli tanulók figyelemre érdemes munkái. A másik tanteremben a nőipariskola növendékei szorgoskodnak még. Egyik teremben Kubek Erzsébet tanárnő növendékeinek gyönyörű csipke kézimunka tárgyai sorakoznak fel, mellette pompás felső női ruhák, kosztümök, utcai ruhák. Szabóné Faragó Emma tanárnő növendékeinek remekbe készült munkái. Ezeket a ruhákat a növendékek maguk készítik házilag, aránylag sokkal olcsóbban. Nagy feltűnést keltenek Dömök Emma tanárnő növendékei által készített fehérneműek. Pompás munka valamennyi. — Egyenként és külön-külön olyan darabok, melyek figyelemre méltók. Derekas munkát végeztek az iparostanoneok s munkájukat figyelmébe ajánljuk a nagyközönségnek.

Kitűnő fehérneműek Frank Edéné!

Hirek

A K Á C.

Megvetve gyűztes gyökerét
a lázadó poron,
csengettyűző virágban áll,
zengő aranytorony,

holott a lengő zöld selyem
fülén ezüstharang,
zendíti bársony dallamát,
suhanna lenge hang.

Es bármi vész és bármi bú
hollója szórnyal át,
áldván terjeszti görnyedő
házak felett karát,

e szürke nyáj selyem subás
jóságos pásztora,
esőzi hús bárányait
dús illat zápora.

A tarka város bal zaját
dicséreted nekem,
én halk falom akácain
csüggök szerelmesen,

e villogó zöld tengeren,
melynek hús habja reng,
rut rőt tüzekben állt szemem
nyugodva elmereng,

s lankadt vitorlás lelkem, ez
alélt futásu gálya
vésekből vesztegelni tér
virága zátonyára.

Nagy Endre.

— Anyakönyvi hivatal kérése a szülőkhöz. Az anyakönyvi hivatal, különösen az iskolai beiratások idején valósággal megrohanják szülei anyakönyvi kivonatokért, úgy hogy a hivatal a kérelmező kívánóságát nem ritkán csak 10—15 nap-alatt tudja teljesíteni, ami természetesen a közönség kárára történik. Az anyakönyvi hivatal kéri a közönséget, hogy gyermekeik beiratásához szükséges anyakönyvi okmányokat a torlóadás elkerülése céljából, már most igyekezzen beszerezni.

— Szepesi Szövetség kirándulása vasárnap, jun. 29-én egész nap. A pallagi villamos reggel nyolckor az állomástól indul. Csatlakozni lehet ezen vonatra bármelyik felszállónál. A Gazdasági Akadémia végállomástól félórai kényelmes, hűvös út. Lesz fatányéros gulyás. Sörrel és borral az akadémia káféjában látja el a kirándulókat. Részt vehet minden szövetségi tag, ezeknek ismerősei, barátai, ugyancsak a szövetség jóakarói mind szívesen látott vendégek. Gyerekek szórakozásáról is gondoskva van. A kirándulás vezetője dr. Horvay Róbert, szövetségi alelnök. Bővebbet Springer könyvesboltjában.

— Köz munkára rendelt kocsik váltásdíja. A köz munkák megváltására kirendelt kocsikat f. hó 30-ig lehet pénzzel megváltani. Két lovas kocsiórt 60.000 K, egy lovas kocsiórt 40.000 K váltásdíj fizetendő. A megváltás a megyeház 2. emeletén, az építészeti hivatalban eszközölhető.

— Évzáró vizsga. A siketnémák helybéli intézetében az évzáró vizsga e hó 25-én d. e. 9 órai kezdettel fog megtartani. Az érdeklődőket ez uton hívja meg az intézet igazgatósága.

x A tisztviselői szövetek kiosztása. Hosszas huza vona után végre megkezdődik a tisztviselő ruhászövet kiosztása. Értesülésünk szerint minden tisztviselő, aki szövetilletményét megkapta, Sztepanov kiváló szabómesternél rendel belőle ruhát a Darabos utca 44. sz. alatt „Antisano!” izzagás ellen.

A kormányzó né Debreczenben.

Horthy Miklósné debreczeni tartózkodásának programja.

Serényen folynak az előkészületek a főméltóság asszony fogadtatására. A MANSz vezetősége mindent elkövet a legteljesebb siker érdekében. A különböző egyesületek és hatóságok már javarészt bejelentették részvételüket. Hasonlóképpen a vidéki MANSz fiokok is sűrű egymásutánban jelentkeznek. Ugy a banketti, mint a közgyűlési jegyek kiválthatók a Széchenyi utca 4. szám alatti irodában. A junius 29-iki nagy nap sorrendje a következőképpen állapított meg:

Reggel 6 órakor a főméltóság asszony üdvözlése a pályaudvaron.

Délelőtt 10 órakor a MANSz helybéli csoportjának, valamint a résztvevő egyesületek és hatóságok képviselőinek bemutatkozása a kormányzó né előtt a Megyeházán.

Fél 12 órakor az egyetemi klinikák megtekintése.

Délben 1 órakor diszebed a Bika kupolatermében.

Délután fél 5 órakor a MANSz közgyűlése a Bika disztermében.

Baltazár Dezső püspök nyilatkozata az alkotmányjogi kérdésekről és a politikai helyzetről.

Mint megírtuk, dr. Baltazár ref. püspök legutóbb Szegedet látogatta meg abból az alkalomból, hogy az ottani ref. egyház felszentelte új harangját és orgonáját.

Ott tartózkodása alatt a Szeged c. lap meginterjúvolta a püspököt, ki nek nyilatkozatából érdemesnek tartjuk közölni az alábbi részleteket:

— Nagyon kilátástalannak tartom — ugymond Baltazár püspök — a helyzetet, mert amíg az államforma kérdése még mindig függőben van, addig nem is képelek el biztos keretű és szisztematikus előrehaladást. Míg ez a kérdés alkotmányunknak megfelelőleg eldöntve nem lesz, addig nem is lehet arra gondolni, hogy ebben az országban csak egy kicsit is rózsásabb jövő köszöntjön. Mert bármennyire is titkolgatják és tartják vissza a különféle államformák barátai a kérdés aktualitását, ez a kérdés azért mindig feszítő és bomlasztó erőképpen szerepel a magyar politikai életben.

A haladás és a konszolidáció tekintetében mindenesetre jól esik tapasztalni azt, hogy Bethlen István, ha nem is az ország sulyos helyzete által parancsolt gyors tempóban, de lassan-lassan mégis közeledik a mi

programunk felé, amely a nemzeti hagyományok tiszteletben tartása mellett is a haladást jelenti, az embe-riességet, liberálizmust és demokráciát.

Most hirtelen a kurzusról kezdünk beszélni — írja a szegedi újságíró — természetesen az atrocitásokról. Csak azokról akar véleményt mondani, a melyeket már a bíróságok, vagy az egyes vizsgálatok is megpecsételtek. A többiekéről azt mondja, még mindig nem tud mindent, addig nem beszélhet.

— Az atrocitásokról az a nézetem, hogy ha nem is büntették meg a bűnösöket, de büneik hatóságilag megállapítottán, mégis csak alkalmasak az erkölcsi kielégítésre, annak a megfontolása mellett, hogy a magyar lelkiismeret végrehajtotta a bűnösökön az őket joggal sújtó erkölcsi büntetést.

— Soha nem lehet eléggé sajnálni, akárhogy próbálják is a rendkívüli idők hatásával igazolni, hogy a kereszténység jelszava alatt és az állítólagos keresztény uralom idején oly dolgok történtek, amelyek a keresztény szellem erkölcsi jelentőségének többet ártnak, mint minden ellen-ségei.

Léggömb a város felett.

A bécsi Meteorológiai és Geodinamikai intézet átiratot küldött a városhoz, melyben tudatja, hogy az intézet a magasabb légrétegek tanulmányozása céljából léggömböket eresztett fel bécsi telepén. A léggömbök valami egészen különleges műszerrel vannak felszerelve, melyek a várt adatokat egy kormozott üveglapra automatikusan fogják felkarnálni. A hólgyagok felszállanak a magas felhőig, el is szállnak azokkal, talán még Debreczenig is el. Azt kéri tehát a levegőt vizsgáló intézet, hogy az esetre, ha netalán tán Debreczen város felett is elszállnának ily ballonok, illetőleg, ha épen Debreczen felett pukannának ki és szállnának le a földre, figyelmeztesse a lakosságot, hogy kiméletesen bánjanak a műszerekkel s különösen ne tisztogassák a kormozott üveglapra raj-

zolt hieroglifákat. Tehát vigyázzunk és figyeljük az égi tájakat. S vigyázzunk arra is — ez már csak a mi figyelemzetésünk — nehogy valami módon épen a fejünkre pukkanjon le egy ilyen műszeres ballon, mert majd egészen érthetetlen hieroglifákat talál karcolni a megvadult műszer. A fejtentalált számára csakugyan örökre megfajthatatlan talált lenni a műszeres ballon titka....

Lapkihordókat
felvesz a kiadóhivatal !!

Balatonmelléki
borok!

KISS BÉLA és FIA ZENEKARA
ESTÉNKÉNT
a GAMBRINUSBAR JÁTSZIRI
500
friss csapadék!

MEGNYILT.
FENYVES
DEBRECEN, SAS-U 3.

rajzműterem, kézimunka
és rövidáru üzlet

Dal a temetőben.

(Deskó I. Pál versei és novellái.)

Egy új könyv jelent meg a debreceni könyvpiacón. Deskó I. Pál „Dal a temetőben” címmel foglalta össze legújabb verseit és novelláit. A szerző egész fiatalon belé-sodródott a nagy világégésbe és végigküzdötte a legszörnyűbb tü-zeket. Rokkant lett, egyik lábát elvesztette. De kitárult, félnyílt a szíve, egy derék, tiszta magyar férfiszív, amely a nemzeti ideálok-ért lángol és azért a szép földért zokog, amit úgy hívtak, hogy Nagymagyarország. Nem a raffi-nált műveltségű, nyugati hatású ellentétes villanásaira reagáló modern poéta-lelkek közül való, ha-nem pusztán magyar író, aki arról ír, amit lát és amit érez. Egyszerű, többször hibás kifejezései adják egyéni jellegét írásainak. Érezni lehet, hogy az ősi magyar rögből sarjadt és ösztönösen szereti a szep-et, nem l'art pour l'art-ból foglal-kozik az írásművészetrel. Ezeket a jellegzetes hibákat csak javára le-het betudni, mert emellett igaz ér-zést árul el és olyan nemes törek-vést, önzetlen jóakarást, hogy minden hibáját meg lehet bo-esítani.

Bevezető soraiiban igen helytele-nül a „modern írókat” bírálja, sőt igyekszik neveltségessé tenni. Az irodalom kifejezési módjainak tel-jes szabadságát jelöli meg fő-ideálnak. Egy lírikus, aki merev esztétává változik, komikussá vál-hat. Epen neki nem lett volna sza-bad másokat kritizálni, más írá-nyokat neveltségessé tenni. Dehát ilyenek az alanyi költők, akik sa-ját lelki birodalmuk önkoronázott fejedelméi.

Versei gördülékenyek, egyszerü-en csengők. Megérezni, hogy az élet nem sok virágot hintett elébe. Az-ért nem a sötét pesszimizták kö-zül való, hanem a béletörődöttek közé tartozik. A „Szeretnék szeret-ni” című versében a családi élet bájjos örömei csillanak ki, a „Bele-törődés”-ben pedig tiszta túlkrot ad melázó lelkületéről. Novellái közül több a magyar népelet kiaknázatlan kincseit tárja fel. Ezek sike-rültek.

A debreceni szerző, aki egészen egyszerű ember, szegény rokkant katona és távolelő minden irodal-mi összeköttetéstől, feltétlenül vál-tozatossá tette a helyi irodalom elég ritka termékeit.

Az izléses, gondtal és hozzáér-téssel készült könyv a „Tiszántuli Hírlap Könyv és Lapkiadóvállalat rt.” modern nyomdai berendezését dicséri.

— Eihunyt urileány. Baudiss György ny. huszárezredes leánya, Baudiss Pálma, hosszas szenvedés után 24 éves korában meghalt a klinikán. A kedves fiatal leányt, ki-nek elhunyt általános részvétet kel-tet, szivburokgyulladás ölte meg. — Temetése ma délután 5 órakor lesz a Tzent Anna utcai róm. kath. te-mető kápolnájából.

— A statusquo izr. elemi fiú-s leányiskola f. hó 26., 27 és 29 én délelőtt 8—12 óráig tartja a beiratásokat az iskola udvarán levő igazgatói irodában. A beiratás az Ertesítő könyvecske alapján eszközöltek. Az iskolánkba első ízben beiratkozó tanulók születési és himndollási bizonyítványa bemutatandó. Az 1921. évi XXX. t. c. rendelkezései folytán a hatóság szigoruan ellenőrzi a tankötelesek beisko-láztatását, miért is az iskolaköteles gyer-mekeket már a tanév végén a beiratásra kitézött időben feltétlenül be kell iratni. Ugyanekkor beiratandók a 12—15 éves ismétlő tanköteles leánygyermek is.

— Fogorvosi rendelés áthelye-zése. Dr. Szász Adolf orvos fog és szájbetegnek Piac-utca 59. szám éltat rendel d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

A DTE. szőnyegavató versenye
22 millióba került az új szőnyeg.

Vasárnap, folyó hó 29-én, a DTE Péterfia utca 76. sz. alatti tornacsarnokának udvarán, este 8 órai kezdettel rendezti a DTE elnöksége szőnyegavató birkozóversenyét 6 selysoportban.

Az egyesület agilis vezetősége a közel multban egy teljesen új 6x6 olimpiai méretű birkozó szőnyegvet készített 22 millió koronáért, szem előtt tartva városunk birkozó sportjának fejlesztését.

Kerületünk nehéz atlétikai sportjának vezetői: Steinfeld István, Kovács Gyula, ifj. dr. Magoss György mindent elkövetnek, hogy ez a verseny méltó keretek közt rendeztesse meg s városunk társadalmának színe-java megjeljen s élvezze az egyes selysoportokban előforduló küzdelmeket.

Az egyesület birkozó szakosztályának országos híru bajnokai: Kerekes László, Kovács Zsigmond, Paulovich Béla, Kellner Károly, F. Nagy László, Györy Lajos fognak nehéz küzdelmet vívni az előretörő ifjúsággal. Brassay Károly a sulyemelésben rekord-javítást fog megkísérelni.

A verseny keretében két pár boxoló fog elkeseredett küzdelmet vívni.

A versenyzők számát az egyes selysoportokban előforduló küzdelmekkel holnapi számunkban fogjuk közölni.

P. P.

A közhasznú munkáskertek egyesületének ez évi kiállítása.

Az egyesület mult évi kiállításának emlékeztetése sikere arra készítette az elnökséget, hogy a kiállítás rendezését ez évben megismételje. Értéslésünk szerint a kiállítás előkészítése már folyamatban van s az ez évben is nagy sikerrel kecsegtet. A kiállítás helyül ez évben is az Árpád nevű minta telep van kijelölve. Az összes helyi gazdasági szervek részvétele biztosítva van s minthogy a bérlők fáradszatlan tevékenységét eddig még az időjárás sem gátolta meg kelyrehozhatatlanul, az érkező siker nem maradhat el. Az egyesület vezetősége ezenkívül ebben az évben folytatni fogja a kertlátogatásokat is, hogy ezzel is szorosabb kapcsolatot létesítsen az egyesület központja és külső szervei, valamint a bérlőtársadalom között.

Boross-Békffy kabaré, a népszerű budapesti vidám színpadon teljes művész társulatával szombaton és vasárnap este 9 órakor a Bika dísztermében játszik.

A társulat tagjai: Boross Géza, Békffy László, Kondor Ibolya, Radó Teri, Szemere Gyula, Komjáthy Károly. Műsorok az idei legjobb tréfák, boházatok, kabarédalok. Jegyek Bika portásainál.

Tükörgyártás, üvegcsiszolás régi tükrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.

Olasz módra készült makaróni, frissen is kapható Barkó fűszerüzletében, Meszena-utcu 1.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Házasságkötések.

Legutóbb a következő házasságokat kötötték meg az állami anyakönyvi hivatalban:

Szabó István-Varga Erzsébettel, Kelemen Mihály máv. altiszt-Kiss Piroskával Varga Imre máv. váltókezelő-Pecze Juliánával, Nagy Gyula férjiszabósegéd-Nagy Rózával, Kovács Sándor cipész-mester-Besseuyei Rózával, Harsányi János molnársegéd-Kiss Zsuzsánnával, Horváth Sándor illatszerekkereskedő-Lindenfeld Elzával.

A Debreczeni Uszók Egyesülete nagyszabású víziünnepélyt rendez.

A nagyállomástól külön-vonat viszi a közönséget a Vértessy strandföldre. — Az ünnepély programja.

A Debreceni Uszók Egyesülete elkövet mindent a július 6-án, a Vértessy-féle Strandföldre tartandó víziünnepélye érdekében. Óriási áldozatok árán sikerült a MÁV-tól egy külön személyvonat beállítását kieszközölni, mely a nagy állomástól egészen a strandföldre, este pedig vissza fogja a közönséget szállítani. A program érdekesnél érdekesebb számokban annyira bővelkedik, hogy a közönség sokáig fog arra visszaemlékezni. A DUE leányok már nagyban fáradoznak az egyesületnek ajándékozandó zászlók készítésén, melyeknek felavatása egyik kiemelkedő pontja a programnak. Itt

fog döntésre kerülni Magyarország Tiszaészakkerület vízipolo bajnoksága. A program többi számai mind egytől-egyig muatságos dolgok. Különösen érdekes a: Kaesafogas vízben, Hügyek evezős versenye, Zoro és Huru pillanattelvételei, Akadályuszás, Csolnak-hare, Leányok gyalogló-versenye vízben, Tuthankamon fejesugrások stl. Hogy a közönség egy percig se unatkozzon, a szünetek alatt a katonazenekar fog játszani, a programot pedig kabaré fogja bezárni. Ugyancsak ekkor fog eldőlni az a sok oldalról vitatott kérdés, ki a legszebb fűrdőruhá s nő?

Az alkalmazottak kereseti adójának új tétélei aranykoronákban.

Az aranykoronát megállapított kulccsal átszámíthatja, aki papirkoronában fizeti alkalmazottját.

A pénzügyminiszter a szolgálati illetmények után járó általános kereseti adó tétéleinak újabb megállapítása tárgyában a következőket rendelte el:

Az általános kereseti adó tétéle, nevezetesen a szolgálati, munkabér viszonyból, a járadékokból vagy járadékszerű visszatérő szolgáltatás sokból származó jövedelem után a következők:

a) ha a jövedelem hetenként 10 aranykorona értéket meghalad,

h e t i	
10-12 aranykor.-ig	5 aranyfill.
12-14 "	7 "
14-16 "	9 "
16-18 "	12 "
18-20 "	15 "
20-22 "	18 "
22-24 "	21 "
24-26 "	24 "
26-28 "	27 "
28-30 "	30 "
30-32 "	35 "
32-34 "	40 "
34-36 "	50 "
36-38 "	60 "
38-40 "	70 "
40-42 "	80 "
42-46 "	90 "
46-50 "	1.- aranykor.

b) ha a jövedelem havonként 40 aranykorona értéket meghalad,

h a v i	
40-50 aranykor.-ig	20 aranyfill.
50-60 "	80 "
60-70 "	40 "
70-80 "	60 "
80-90 "	80 "
90-100 "	1.- aranykor.
100-110 "	1.20 "
110-120 "	1.40 "
120-130 "	1.60 "
130-140 "	1.80 "
140-150 "	2.- "
150-160 "	2.40 "
160-170 "	2.80 "
170-180 "	3.20 "
180-190 "	3.60 "
190-200 "	4.- "
200-220 "	4.50 "
220-240 "	5.- "
240-260 "	5.50 "
260-280 "	6.- "
280-300 "	7.- "
300-320 "	8.- "
320-340 "	9.- "
340-360 "	10.- "
360-380 "	11.- "
380-400 "	12.- "
400-420 "	13.- "
420-440 "	14.- "
440-460 "	15.- "
460-480 "	16.- "
480-500 "	17.- "

(A további számok nem közöljük, mert ennél nagyobb jövedelmek ritkán fordulnak elő.)

Le a harisnyával!

A párisi divatlapok arról számolnak be, hogy az elegáns világ hölgyei szakítottak az eddigi szokással és — harisnya nélkül már Pestet is meghódította. A Váci-utcon már felcsillantak a harisnyátlan női bokák és az eredeti párisi divatnak sok nézője, önzetlen csodálója van. Pest után következtek Debrecen. (Bár Debreczenben már évekként ez előtt is divat volt a harisnyanélküliség.) Most már visszafajított lélekzettel várjuk a pillanatot, midőn az első szép mezeten boka végigkörüli a fasori padok között. Csak egyetlen meztelen boka után epednek a divat rajongói — mint hozzánk irt leopülükben írják. — Mert másnap már mindenki követné a hasznos és szép példát!

(K. A. — Cs. R.)

A helyi ipar pártolása.

A mai nyomozó gazdasági viszonyok között különösen nagy jelentőséggel bír a helyi ipar pártolása, mert a munkásnak kenveret ad, a közterhek könnyű elviselésére pedig alkalmas nyújt. Ebből a szempontból tartjuk érdemesnek közölni, hogy a debreceni állami gyermekmenhely igazgatósága, megértéssel volt a helyi ipar helyzete iránt s a menhely kibővítése folytán előálló berendezési szükségletek elkészítésére a Debreczeni városi és rézbutorgyár r.-t.-nak adott megbízást. A vállalat egyébként állandó szállítója a gyermekmenhelynek. Az egész országban és a külföldön is elismert gyárállalatot rendezte be annak idején az Augustia szanatóriumot is, melynek felszereléséről a napjaink külföldi látogatók elismeréssel nyilatkoztak. A debreceni gyárpar feloldeséről és sikeréről bizonyára mindennél örömmel ves-nek tudomást.

Akit visszafajítottak a földi életbe.

Hétfőn este egy 16-17 éves tju a Kossuth-utcai sírkeriben öngyilkosságot akart elkövetni. Megállt egy alacsony galyu fa alatt, zsebéből erős zsineget vett elő s a nyakára hurkolta. Fuldokolni kezdett, mikor egy ismeret nevű úriember, ki felesége sírját látogatta meg s véletlenül szemtanúja volt a gyermek öngyilkossági kísérletének, előlépett a félhomályból s zsebkésével letépte a vergődő tulvillagra készülő. Adott neki két hitalmas nyaklevést, majd gyorsan eltávozott. Az életbe visszafajított "elhölve" látogató még kevés ideig, majd véglegesen megághoz térve, maga is visszahatott a városba. Ugyátszik a nyaklevés az öngyilkosság ellen hatékony szerum.

Halálozások.

Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz:

- Szabó Ilona Óvoda-u. 11. ref. 2 napos.
- Murza Ilona Pest-u. 4. róm. kat. 1 napos.
- Alföldi Rózsika Bujdosó-u. 28. ref. 17 éves, Katona Eszter Magyar-u. 7. ref. 6 hónapos, Boros György Szotyory-u. 12. ref. 13 hónapos, Muraközy Róza Péterfia 14. ref. 83 éves, Miklós Márta Magyar-u. 13. ref. 18 napos, Bódy János Péterfia 3. r. kat. 2 éves, Leitman Ilrka Kismacs. 3. róm. kat. 1 naposok, Húse Ferenc Városl. u. 18. ref. 1 hónapos, Nagy Lajosné Vaj. 22 éves, Tolnai Márta Mtképecsi-u. 7. ref. 3 hónapos, Szűcs Pálné ref. 78 éves, Csikos Ferencné Kádár-dűlő ref. 87 éves, Nagy János Nagy József-u. 39. ref. 72 éves, Kemecsei Imre Csillag-u. 9. ref. 25 éves, Csúrka István Pocsirta-u. 49. sz. 53 éves, Bak Gábor Lorántffy-u. 6. ref. 71 éves, özv. Pap Józsefné Csapó-u. 29. ref. 69 éves, Szőnyi László Klapra-u. 3. ref. 9 hónapos, Gombos József Kádár-dűlő 14. ref. 24 éves, Szatmári András Zinyta-u. 75. ref. 3 éves, Nagy István Pacz 11. ref. 74 éves, Holes János Veres-u. 4. ref. 59 éves, Lúzar Edit ref. Csillag-u. 35 sz. 4 hónapos.

POLOSKA
és svábbogár irtószert garantált minőségű, minden rovar 24 órán belül kiirt. Kapható igen jutányos árba.
STERN festéküzletében
Bikával szemben. Telefon 856

KALAPOK
LEGSZEBB
jegyzékekben
HERMANN ES FRIEDMAN
Piacz-utca 10.
Bikával szemben.

Középsiskolát végzett tju tanulóknak
lapunk nyomdájában felvételik.
Varga-utca 5. szám.

Ha valaki nem tud számolni

Abrahám István hentesmester állott ma a törvényszék előtt — adócsalás miatt. — Ugyanis 1921. szept. 1-től bezárólag 1922. dec. 31-ig oly rendetlenül vezette forgalmiadókönyvét, hogy abból 2.218.984 korona elszámolása kimaradt s így az államot 74.764 koronával megkárosította.

Abrahám azzal védekezett, hogy csak „3 oskolát” járt és nem sokat ért a forgalmi adóhoz. — A Serly tanács bűnösnek mondta ki adóeltilkolás vétségében és ezért 300.000 korona fő és 750.000 korona mellék. összesen 1.050.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Egy véres verekedés epilogusa Oláh Miklós vásári árus, Szilágyi János és felesége, hasonló foglalkozásu debreceni lakosok, egy vásár után, 1922. augusztusában betértek a kabátgyár Házba s borozgatni keztek. Bár nem voltak rossz viszonyban külön asztalnál helyezkedtek el. A Szilágyi házaspár, egynéhány üveg bor elfogyasztása után me invitálta Oláht, de az azzal a kijelentéssel, hogy „buzsujokkal nem ülök egy asztalhoz”, kivonta magát társaságukból s csak később ismételt felhívásra joglott helyet a házaspár asztalánál. Egy darabig békecsendes beszélgettek s csak jó idő múlva, egy szardíniás doboz felbonthatása közben kaptak össze. Fivettek s a dultak h zofle. Az uton lytatták a sötéret, mely azzal végződött, hogy laposan helyben hagyták egymást. Étkeltek a kés is valahonnan s Oláh igen súlyos sebeket kapott. Szilágyiné még a verekedés befejezése után is hátra szúrta Oláht. Súlyos testisértes vétsége miatt indult meg ellene az eljárás. A törvényszék Oláht 4 havi Szilágyinét pedig 3 heti fogházra ítélte el. Felebbezés folytán tegnap került az ügy az ítélőtábla Perjessy tanácsa elé. A tanács a Szilágyi büntetését helyben hagyta, a Szilágyiné büntetését pedig 8 napra szállította le.

Színház

A Csokonai-színház műsora:
 Jun. 25.: *A kis király.* Operette. — Kováts T.—Unger I. házassági játéka.
 Jun. 26.: *A vasgyáros.* Színmű. — Tisztviselő-est.
 Jun. 27.: *A kis király.* Operette.
 Jun. 28.: *A rén gazember.* Színjáték. Rózsahegy Kálmán m. v.
 Jun. 29.: Délután: *Süt a nap.* Életkép. Rózsahegy K. mint vendég. — Este: *A falu rossza.* Népszínmű. Rózsahegy K. mint vendég.

A színházi iroda jelentései:
 Kováts Terus és Unger István házassági juralomjátékául ma este „A kis király” Kálmán Imre gyönyörű zenéjű, kedves szövegű operette-je kerül színre. Mint hírlík, a közönség széleskörű mozgalmat indított, hogy e két kedvencének felejtethessen kedves estét szerezzen. Jegyek ezek előadásra még csekély számban kaphatók. Tisztviselő estben megcsütörtökön este Ohnet György hervadhatatlan színműve „A vasgyáros” Halasi Mariskával a fő női szerepben. Rózsahegy Kálmán a Nemzeti Színház örökös tagjának szszmbat és vasárnap vendégszereplésére jegyek még kaphatók.

Meteor-mozgó.
 Csütörtökön „Karnevál gyermeke” nagy attrakció! a Titkok háza főszereplőivel. Előadások 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap az „Órszem” Petrovichal.

RIKKANCSOK felvételnek
 lapunk kiadóhivatalában, Varga-u. 5. szám alatt.

Hol folyt le 1849 aug. 2-án a debreczeni csata

Terepszemlé a csata színterén.

A napokban Debreczenben tartózkodott Stadler István, fővárosi tanár, aki a debreceni csata történelmi feldolgozásával foglalkozik és Debreczenbe jövetelének is az volt a célja, hogy itt, a helyszínén tisztázza a homályos kérdéseket. Stadler alaposan ismeri a debreceni csata történelmi forrásait, átvizsgálta a szabadságharc katonai történetéről szóló műveket, különösen sok tájékozódást nyert a csata aktív szereplőinek emlékirataiból, így első sorban Görgey Arturéból, de Máriássy és Pongrácz munkáiból is. Az előbbi a Nagy Sándor seregének balszárnyát vezényelte, az utóbbi pedig a hadtest vezérkari főnöke volt.

Stadler jól ismeri a külföldi írók műveit is, így különösen a németek és oroszok könyvtárából. A Nagy Sándor ellen küzdő orosz hadsereg magasabb tisztjei közül ugyanis többen a csatáról leírás készítették, — így első sorban Frolow és Rüstow törzstisztek munkái érdekesek ezen szempontokból. Stadler több nevezetes megállapítást tett már, melyekkel eddigi felfogásokat cáfol meg. Itt tartózkodása alatt főleg a városi levéltár irásos emlékeit kutatta át. Tegnap délután pedig Szabó István dr. hírlapíró, okl. levéltáros társaságában bejárta a csata színterét. Dr.

Szabó is foglalkozik a szabadságharc történetével és e körből több közleménye már napvilágot is látott. A két kutató próbálta megállapítani a csata lefolyásának terét, a Nagy Sándor hadtest arcvonalát, az oroszok felfejlődési vonalát és a bekövetkezett visszavonulás útjait. — Sikerült is a Tócs nyugati partján levő tankás vidéket a magyar sereg elhelyezkedési vonalául felismerni. Nem a Köntösgátsor és a szőlőskertek gyepűsora volt tehát a harc vonal — hanem jóval messzebb, kifele.

Az u. n. Nagy Sándor halomról elterjedt hagyományt, hogy Nagy Sándor onnan vezényelte vona a csatát, — ami így olvasható az ottani emlékművön is, — megcáfolni kénszerültek Annyi tény, hogy Nagy Sándor a hajnali órákban e dombon körpenyére dölve aludt néhány órát, de csata közben nem tartózkodhatott a csaknem első tűzvonalba eső halmon. Ennek más tények is ellene szólnak. Nagy segítségére voltak a kutatóknak Medvigy Elemér téglagyári igazgató és Horváth István üzemvezető. Horváth István nagyapjától, ki a honvédek között itt harcolt, sok dolgot hallott és csaknem a történelmi tényeknek megfelelő pontossággal beszélt el a harcot. Sok új részletet gazdagította az eddig ismerteket.

Fogságban marad Bársony Sándor bösztörményi gazdálkodó bántalmazója.

A vádtanács elutasította a felebbezést.

Annak idején megirtuk, hogy Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró Kiss Márton hajdubösztörményi rendőrt előzetes letartóztatásba helyezte halált okozó súlyos testisértes miatt. Ugyanis, mint ismeretes, Kiss Márton a múlt hó 21-ikén előállította Hajdubösztörményben Bársony Sándor gazdálkodót és tetteleg bántalmazta. — Az eset után három hétre Bársony s

rüléseibe behalt. Kiss Márton rendőr a vizsgálóbíró előzetes letartóztatását elrendelő végzését megfelebbezte s így ügye a vádtanács elé került. A debreceni kir. törvényszék vádtanácsa tegnap foglalkozott Kiss Márton felebbezésével és azt elutasította, így Kiss Márton bűnyüének letartóztatásáig a fogságban marad.

Négy új tanu jelentkezett Harczos Teréz rejtélyes halála ügyében.

Négy cigányzenész vallomása. — Akik csak hetek múlva jelentkeznek.

A Csolnakázó-tó parti rejtélyes eset még mindig élénken foglalkoztatja a bűnyüi hatóságokat. Igen sok tanut hallgatott ki a rendőrség, de semmiféle pozitívumot nem sikerült eleddig megállapítani. Tegnap ismét jelentkezett négy tanu, valamennyien cigányzenészek, kik a rejtélyes eset estején a Csolnakázó-tónál lévő mulatóban muzsikáltak. Előadták, hogy azon az estén Harczos Terézt a tó déli partján sétálni látták egy egyenruhás férfival, ki állításuk szerint egyenruháján örmesteri

vagy tiszthelyettesi disztinkciót viselt. A rendőrségen legelőbb is megmutatták a zenészeknek Harczos Teréz fényképét, abban felismerni vélték azt a nőt, kit sétálni láttak. Harczos Teréz ruháira nézve is azt mondták, hogy azokban a ruhákban látták akkor este sétálni a leányt. A rendőrség újra megindítja a nyomozást, de azt is kutatja, hogy a négy cigány miért csak most, hetek múlva jelentkezett a fontos tanuvallomás megtétele végett.

Sport

Horribilis ráfizetés

zárultak az utóbbi hetek mérkőzései, dacára a nagy attrakcióknak. — Hiába hozzák a debreceni egyesületek azt a nagy áldozatot, hogy a nagy költség dacára budapesti egyesületekkel próbálják a sport iránt annyira érzéketlen debreceni közönség érdeklődését felkelteni. Mennyire másképen van a sokkal kisebb lélekszámú Nyiregyházán. Mig a múlt vasárnap a tisztán helyi jelentőségű NyTVE—Ny Törökvs mérkőzés tisztajövedelme 9 millió volt, addig a Postás—DVSC mérkőzés ráfizetése 2 millió volt. Nem tudjuk megérteni, hogy lehet ennyire hátramaradva egy ilyen nagy város közönsége, hogyan lehet ennyire érzéketlen a testedés nemes sportjaival szemben. — Nem csodálkozunk azon, hogy ha a DVSC a szintén nagy kiadással járó esetleges döntő mérkőzését nem Debreczenben, hanem Nyiregyházán rendezné meg.

DEAC
 tegnap tartott évzáró közgyűlésén a szüneti fenntartó bizottság a következő alakult meg: elnök Kulcsár László, titkár Nagy János, pénztáros Bobocszku Rezső. Jegyző Mile Pál ellenőr Vízely Kálmán.

Felhívás.
 Felhívjuk a DMTK összes játékosait (ugy az első csapat, mint az ifjúsági csapatbeliüket), hogy a pályánkon folyó hó 25-én, szerdán délután 6 órákor megtartandó házimérkőzésen kivétel nélkül, okvetlen jelenjenek meg.

ALBERT
 Belvárosi éttermei
 DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS SZÉKHÁZÁNAK SÜTERNYÉJÉBEN, VÁRÁSHÁZ-U. 1.
 Saját érdeklében tegyen egy próbát!
 Ne dobja ki pénzét!
 Nagy választékban zóna villásrúggeliek 6000 K
 Négyfogásból álló elsőrendű menü ebéd 15,000 K
 Két fogásból álló vacsora 17,000 K
 Naponta friss csapolású Dreher fele KORONA SÖRÖK.
 Egy pohár világos sör 3000 K
 Egy korsó világos sör 500 K
 Egy pohár barna sör 4000 K
 Egy korsó barna sör 6500 K
 Egy l. kiváló finom Risling-bor 10,000 K
 Egy l. kiváló finom Csalogató 12,000 K
 Abonensek jutányos árárt felvételnek
 Leghellemsébb szórakozóhely!
 Esténként elsőrendű zenekar hangcsengőz.
 A n. é. közönség szives pártfogását kéri
ALBERT
 Belvárosi Étterem tulajdonosa.
 Vidékiek találkozó helye!

Festékek
 lakkok, keucék magánosok festők és mázolóok részére.
 Kerti butor lakkok, zománctestékek.
 Kocsilakkok megbízható, bérébeli minőségben nagyban és kicsinyben
Kontseu Géza
 Debreczen, Kossuth utca

Szobapadiólakok
 békek li minőségben
Zománctestékek
 minden színben
Butorlakkok
 minden fajta minőségben
Hintóilakkok
 angol, német és hazai gyártmány
Karbolinacum
 minden mennyiségben kapható
Klein Vilmos
 Arany János u. 10. (Az ulva bar)

Közgazdaság

Ujabb áresések az értéktőzsdén.

Estek a valuták is. — A buza tízezer koronával olcsóbbodott. — A Nemzeti Bank adja ki tegnaptól kezdve a devizaárfolyamokat. — Megszűnt a takarékkorona.

A korona zürichi, lényegesen kedvezőbb értékelése hatással volt a piacra. Nemesak a kosztpénzt kínálták alacsony kursuson, de az idegen valuták is tetemesen estek. A dollár olcsóbban volt kapható a devizaközponti árfolyamnál.

Természetesen az értékpapírcsoporthoz hasonló volt a megítélés. Az üzlet lanyhán indult, az egész piaci ármozgás követekezett be. Néhány mehezebb papír déltájban megerősödött. Ugyanis az indokolatlanul alacsony árakon véleményes vásárlások indultak meg, ami az áresést átmenetileg meg is állította. Az árszeszek megterültek, sőt egyik-másik még nyereségre is szert tett.

A kedvezőtlen bécsi hírek hatása alatt a kurzusok ismét estek. Végeredményben a tegnapi árfolyamnál is alacsonyabb kurzusok kerültek felszínre.

Általában üzletellen a piac, csak a nehéz papirokban van némi üzlet. A kispapírok piacán olyan nagy volt az üzletellenesség és olyan csekély árnívó mozogtak az értékek, hogy — mint a Tőzsdei Hírlap híri adja —

az egyik piacon így kínálták a részvényt:

— Átszállóért adok Király-autó! Nagy esések voltak a fapiacra. A bánya, szén, nyomda és szesz piaca alig volt üzlet. A kisebb bankpapírok is teljesen elhanyagoltak.

Kosztpénzben erős kínálat volt. — vevők nélkül, — egynegyed, háromnegyed árfolyamon.

Javult az utótőzsde.

A lecsengetés után határozottan jobb megítélés kerekedett felül, a nélkül azonban, hogy az irányzatot lényegesebben megjavította volna.

Ennek oka a teljes üzletellenesség volt. Kötések a közepkursusokon történtek, csak a forgalmasabb Leszámítoló Banknál érték el a tőzsdéidő legmagasabb árfolyamait. — Árfolyamok:

Ker. Bank 1055, Georgia 414, Hazai bank 166, Salgó 530, O. Hítel 168, M. Hítel 515, Leszámítoló 78, Nova 177, Ganz. Danub. 2890, Köszén 3875, Pesti Hazai 3420, Földhítel 285, Lichtig 4.25, Ofa 475, Dunaharaszti 3.4.

Budapest 71 és egy-negyed.

Zürichi zárlat.

Páris 30, Hollandia 21125, London 2438, Newyork 563 fél, Brüsszel 26, Milánó 2435, Berlin 135, Bécs 79.35, Szófia 410, Prága 1666 és egy-negyed, Varsó 109 fél, Budapest 71 negyed, Bukarest 245, Belgrád 663 háromnegyed.

Ferencvárosi sertésvisár.

Nyíltvásári maradvány 1548, érkezett 527, eladott 70. — Árak: Könnyű 20600—23800, nehéz 21—24000. Zártvásáron nem volt üzlet.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt, a buza 10.000, a rozs 5000, a zab szintén 500, a korpá 10.000 koronával olcsóbbodott. Egyedül a tengeri volt kissé szilárdabb, 5000 koronával drágult. A forgalom csekély volt. A fővárosi malmok nem vásároltak.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 302 fél—305, egyéb 295—300. 79 kilós tiszavidéki 310—15, egyéb 305—307 fél, rozs 260—57 fél, tak. árpa 290—300, sörárpa 315—35, zab 315—20, tengeri 285—90, korpá 200—205.

Estt az arany és az ezüstpénzek ára is.

20 koronás magyar arany 300—320. Ezüst korona 5.9—6. Ezüst forint 16—16.5.

A Nemzeti Bank devizajelentése.

Mint ismeretes a mai nappal megszűnt a Jegyintézet és vele a Devizaközpont is. Müködésüket a Jegybank vette át. Néhány külső jel is mutatja ezt a változást, így

többek között az, hogy a Devizaközpont jelentése helyett a Magyar Nemzeti Bank ad ki jelentést a devizaárfolyamokról.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Pénz (Ft)	Ára (Ft)
Dollár	83200 K	85100 K
Angol font	35900 K	368500 K
Hollandi forint	31000 K	31950 K
Francia frank	4370 K	4570 K
Svájci frank	14680 K	15110 K
Léva	890 K	620 K
Cseh korona	2415 K	2520 K
Lei	345 K	375 K
Lira	3580 K	3690 K
Dinar	950 K	990 K
100 n. marka	— fill.	— fill.
Lengyel marka	117.50	119.90
Oszták korona	296200	312.

A takarékkorona jegyzése megszűnt.

Tegnap ült össze utoljára a takarékkorona árfolyamát kiszámító bizottság és az utolsó kurzst 125-ben állapította meg. Ez az a nívó, amelyen az eddig kötött és takarékkoronára szóló üzleteket leszámolják. Ez a 125-ös takarékkorona tehát tulajdonképpen „likvidáció” árfolyamot kapott.

Természetesen kedden már nem adtak ki takarékkorona árfolyamon jelentést.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r.t.

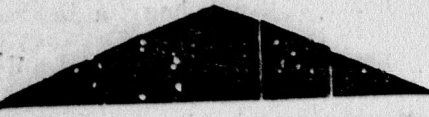
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap nyomdájában.

Olvassa a Debreczert

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 június 24-n.

Bankok:	Pesti Vikt.	Kühne	Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	Dunánt. sert.
Angol-magy. 48 50 48	Transdan 49 50 50	Láng 39 41 40	Baróti 3 4 4	Papír 45 47 40
Arg. osztr. — — —	Bányák és téglagyárak:	Lipták 13 16 16	Részvénytörz. 235 245 243	Felten — — —
Bosny. agr. 48 60 53	Kátrány 31 35 33	MAG 30 33 31	Temesi szesz 140 150 143	Győri bór 18 — 18
Ipárbank — — —	Bauxit — — —	Magyar acél 218 227 218	Fővárosi sör 36 38 36	Hangya 24 25 24
Fab. nk 4 4 4	Bauxit-trust 270 277 275	Belga fém 130 — 125	Gschwindt 140 150 147	Kábel — — —
Földhítelbank 280 293 285	Beocsini 925 950 925	Mérleggyár 23 28 25	Győri szesz — — —	Királyautó 3 4 3
Hazai 162 175 162	Borsodi 102 112 110	Motorgyár 28 29 28	Keglevich — — —	Óstermelő 200 230 226
Hermes 38 40 40	Lőrinci 57 58 57	Olomáru 19 20 20	Királyautó 70 — 70	Gummi 330 350 335
Hungária — — —	Csepeli építő 17 19 17	Chaudoir — — 23	Polgári sör 595 — 580	Német mezőg. 210 230 220
Szlavon jelz. 48 52 52	Cement 63 65 64	Vegyipar — — 23	Klausz szesz 48 — 52	Vasutforg. 185 208 200
Lloyd-bank 9 11 10	Északmagy. 320 330 330	Vagongyár 66 68 67	Pannónia sör 15 16 15	Interrexim 21 22 21
Magyar hitel 510 531 522	Szászvári 425 440 435	Palágyi 6 7 7	Temsi sör 150 — 155	Star — — —
Ingatlan 220 225 225	Kohó 30 36 35	Rex hajó 117 121 118	Szállodák és gyógyfürdők	Telefon 130 143 138
Cseh bank 22 26 25	Istvántéglá 30 36 35	Rothmüller 10 11 10	Hungária — — —	Tarut cipő — — —
Forgalmi bank 37 38 37	Kőb. gözt. — — —	Schlick 65 69 66	Royal — — 170	Unio 85 — 85
Jelzáloghitel 81 88 85	Drasche — — 205	Schuller 35 — 35	Egysz. — 33 37 34	Szolnoki 5 6 6
Keresk. hitel 27 28 27	Magnezit 1625 1700 1660	Teudloff 90 — 90	Liget-szan. 28 29 28	Pálfalvai 20 22 21
Leszámítoló 73 78 77	Aszfalt 64 68 64	Vulkan-autó 46 48 46	Schwartz 50 55 50	Faipari vállalatok:
Általános 12 — 12	Ált. Kőszénb. 2800 2950 2875	Wörner 80 — 80	Lakásfürdő 9 10 9	Mercurfa 4 5 4
Amerikai 6 7 6	Kerámia 30 38 35	Mechanikai — — —	Textilipari vállalatok:	Cserző 30 — 30
Magy.-nem. b. 26 30 28	Móri szén 120 138 135	Cukorgyárak:	Wernst. textil — — —	Dunaharaszti 3 3 3
Olaszbank 20 21 20	Nagybányai 515 540 521	Délcukor 460 475 460	Gyapjamosó 46 50 47	Egyesült fa 24 — 24
Közp. jelz. 6 6 6	Salgó 10 — 10	Horv. cukor 900 950 900	Szőrökötő 23 25 24	Fornir 10 11 10
Városi bank 7 6 6	Sajókondói 10 — 10	Magyar cukor 2375 2525 2375	Goldberger 120 140 135	Guttman 400 445 410
Mercur 11 12 11	Ujlaki — — 155	Georgia 415 436 414	Juta 140 — 150	Hazai fa 115 120 125
Nemzeti 29 30 30	Unio bánya 28 — 28	Mezőhegyesi 198 215 204	Karlion 79 90 82	Honi fa 7 — 7
Osztrák hitel 162 172 168	Urikányi 910 925 920	Stummer 2575 2600 2550	Kender 60 70 58	Körösbányai 24 28 24
Keresk. bank 1040 1095 1055	Nyomdák:	Élelmiszervállalatok:	Pamut 235 248 245	Kronberger 16 17 17
Verkehrsb. 130 132 131	Athenaeum 134 138 136	Czinner 17 18 18	Szegedi kend. 350 — 350	Lignum 75 — 70
Wiener B. 32 34 33	Fővárosi 5 7 6	Fiumei rizs — — —	Unio textil 5 6 6	Hítelfa 20 26 26
Atlantica 32 34 33	Franklin 76 80 78	Fructus 6 — 6	Jaquard — — —	Amerikai 13 — 13
Takarékpénztárak:	Glóbus 30 33 32	Haltenyészítő 19 20 19	Vegyipari vállalatok:	Erdő 40 — 40
Belvárosi 23 25 24	Kunossy 7 8 7	Halkeresk. 19 20 19	Chinoi 12 13 12	Magyar Lloyd — — —
Lipótárosi 7 7 7	Pallas 135 144 142	Szalámi 110 112 111	Danica 115 122 118	Malomsoky 6 8 7
Kő-ányai 11 12 11	Pesti könyvny. — — —	Océan 24 25 25	Diana 7 — 7	Nemzeti fa — — 500
Egyes főv. 127 135 131	Révai 55 — 55	Püspöki 20 22 21	Spódium 147 152 147	Lichtig 4 4 4
Ált. takarékn. 125 130 131	Rigler — — —	Tokaji 45 50 46	Flóra 76 82 80	Ofa 495 475 470
Moktár 175 180 175	Stephaneum 6 7 6	Gáz- és villamossági vállalatok:	Hung. mátr. 115 126 120	Rézbányai 175 200 175
Pesti hazai 3380 3510 3420	Ujságüzem 10 — 10	Alt. gázizzó 10 10 10	Keleti-Mur. 24 29 26	Slavonia 88 91 89
Biztosítók:	Vasművek és gépgyárak:	Légszesz 520 550 530	Klein szappan 5 6 5	Thék 75 — 75
I. Magy. Bizt. 8170 8300 8200	Bródi vagon 96 99 98	Izzó 570 600 590	Klotild 66 67 66	Nasic 1840 2000 1800
Foncière 155 185 175	Coburg — — —	Just-izzó 5 5 5	Szakra 45 47 46	Viktória b. 5 5 5
Magy.-franc. — — —	Corvin gép 7 7 7	Auer 325 335 330	Török 24 27 25	Zabolai 93 102 98
leg — — —	Csaky 17 20 19	Phöbus 34 38 37	Wander 29 30 29	Zentai 140 — 130
Pannonia b. 2600 — 2500	Gazd. gép 155 160 160	Vasmegeyi 60 62 60	Klein szappan 5 6 5	Közlekedési vállalatok:
Malmok:	Fábián 5 6 6	Lámpa — — —	Flóra 76 82 80	Adria 1350 1400 1375
Back-malom 47 51 49	Fegyver 1090 1400 1135	Olajművek:	Hung. mátr. 115 126 120	Közuti 50 54 52
Borsod-misk. 100 108 101	Fémkeresk. 26 27 26	Marosv. 100 — 100	Keleti-Mur. 24 29 26	Városi 70 73 70
Concordia 35 37 36	Frankl. 115 130 125	Olaj 67 71 67	Klotild 66 67 66	BUR 45 51 44
B. csabai 71 75 72	Ganz-Dan. 2800 2950 2850	Különféle vállalatok:	Szakra 45 47 46	Déli vasut 55 58 57
I. pesti gm. 110 117 113	Ganz-vill. 1275 1375 1350	Bárdi — — 11	Török 24 27 25	MFTR 275 280 275
Törökszentm. 30 31 31	Kistarcasai 40 43 40	Bóni 61 64 62	Wander 29 30 29	Levante 200 215 205
Gizella 54 55 54	Györfly-Wolff — — —	Brassói 280 300 300	Szénkéreg — — —	Miskolci 33 35 34
Hungária 85 — 85	Hofherr 143 147 143	Corvin-film 12 16 14	Labor — — —	Nova 145 148 146
Király 26 28 27	Kaszab 33 38 34	Dorogi 22 — 23	Különféle vállalatok:	Alum. vasut 509 538 520
	Kissling 13 14 14		Bárdi — — 11	Tűszet — — —

Mindenki ide figyeljen,

elmult a szezon,

árainkat leszállítottuk

15%-al.

Jó, tartós férfi
vászon öltöny

340.000 K.

Gyapju szövet
öltöny

620.000 k.

Fiu mosó öltöny 120.000 K.

Mosó férfi nadrág 98.000 K.

Zsakett nadrág 160.000 K.

Tavaszi férfi tefőtű 420.000 K.

Gyapju férfi öltönyök az

O. K. A. B. által ki-

bocsájtva 525.000

takarék korona.

Tisztviselő és főiskolai hallgató

urak bevásárlási helye!

Garai és Testvére
férfi ruha

nagyáruháza

és uri szabósága

Bika szálló épület.

Nagy bessz a debreceni valuta magán-
forgalomban.

Erősen esett a buza ára is.

A Nemzeti Bank megalakulása és a külföldi kölcsön lejegyzésének várható sikere a debreceni valuta-forgalomban is élenként éreztette hatását. Napok óta valóságos pánik-szerű *dollár eladások* vannak. A kávéházi magánforgalom egyáltalán nem vásárol sem nemes valutát, sem balkáni pénzeket. A dollárt meg tételekben vitték beváltás végett a Nemzeti Bank helyi fiók-jába, ahol a hivatalos kursuson minden mennyiséget felvásároltak. A magánpekuláció teljesen megszünt és mindenki szabadulni igyekszik rejtett, vagy eddig féltve őrzött valuta készletétől. Ezen újszerű tünetek kizárólagos oka az, hogy úgy Bécsben, mint a többi tőzsdéken állandó szilárdulásban van a korona. A koronahossz következménye a *termény lessz*. Debreceni viszonylatban a buza ára 250.000—

260.000 koronáig esett és feltűnő, hogy a meglehetősen kínálat mellett a kereslet teljesen tartózkodó

A debreceni állatvásár.

A mai lópiacot közepes felhajtás mellett, hiányos kereslet és a legteljesebb lanyhaság jellemzi! Jóformán árki alakulás sem keletkezett, mert nem volt állat, mely gazdát cserélt volna. A szarvasmarha vásáron közepes felhajtás mellett közepes maradt a kereslet. Tzopós borjú 16—18.000, vágómarha 12—15.000, jármos ökör páronként 12—18 millió, fejős tehén S—5 millió.

VÁSZON- KALAP női és férfi legolcsóbb árban Verner Sándor-nál, Piac-u. 72

Szilágyi Jenő

Debrecen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetíték pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

ÜGYFELEIM megbízásából előnyös feltételek mellett nagyobb előleg kölcsönöket közvetíték olyan ékszer, arany és ezüst tárgyra, amelyeket nálam bizományba elhelyeznek

ÖNMAGÁNAR KÖSZÖNETI

azt az előnyt, amelyet elér akkor, ha a

„TISZÁNTULI HIRLAP”

nyomdávalalatnál, Debrecen, Varga-utca 5. készítetteti el és szerzi be nyomtatvány-szükségletét.

A próhirtetését délután 5 órákor egész Debrecenben olvassák, ha déli 12 óráig feladja a „TISZÁNTULI HIRLAP” kiadóhivatalánál Debrecen, Varga-utca 5. Telefon: 7—88.

Hirdessen nálunk és cége nemcsak Debreczenben, hanem a Tiszántul nagyrészen is 24 óra alatt ismertté válik. Telefon: 7—89.

Jégekár ellen

legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthat a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 26. SZ. (VÁROSI BÉRPALOTA.)

APRO HIRDEZESER

VILLAMOS világítási, csengő, motor, valamint telefon berendezéseket, javításokat jóállással, legjutányosabban készít „Elektra” villamossági és erőátviteli vállalat Hatvan-utca 2. Telefon 895.

HENCSEREK, plüss, szövet, bő, vászon, diványok, afrik lószőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készíten kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

RÉSZELETFIZETESRE. Pálinkafőző-mosó- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban kaphatók részletfizetésre is Mándoki művésznél Debreczen, Arany János utca 13. sz. al. t. Telefon 12—42.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZÉK.

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hencserek raktáron.

DELEJGYUJTK,

feszmerőket gyárt, javít, elad, cserél. BOSCH-Dynamók, BOSCH gyertya BOSCH-magnes, BOSCH aucomalator és minden tartalék alkatrészek, zenit carbomotorok stb. előnyös árban beszerezhető FÖLDVÁRI Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyárban, — Széchenyi-utca 55. — Telefon 168. sz.

OLMOT

bármily mennyiségben vesz lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

Takarékosság !!

szempontjából fontos tudni, — hogy
1 pár fekete női harisnya . . . 9900
1 drb férfi alsónadrág . . . 47500
1 „ himzett női vagy ajouros ing . . . 49500
1 férfi zefir in 2 gallérral . . . 98000
1 mtr fehér vászon vagy schiffon . . . 22500
1 „ francia voile 50 mintában . . . 28500
1 drb férfi vászon zsebkendő . . . 6500
1 mtr angol frenes és sefir . . . 29500
1 drb 2 szem. p helysúlyu paplan . . . 400000
1 mtr 140 cm. széles angol női . . .
kostümkelme . . . 98000
1 mtr 140 cm. széles fekete Clath . . . 55000
1 mtr 140 cm. széles mintás . . .
kamgáru öllönykelme . . . 210000
1 mtr francia Libérthy nagy . . .
választék . . . 75000
1 pár kötött férfi zokni . . . 7900
1 mtr 120 cm. széles Neuman . . .
scheviott . . . 55000
1 drb horgolt s lyem nyakkendő 13000
1 mtr valódi Goldberger karton 25000
csak egyedül

Brüll Ernő női divatházában, (Városházával szemben) kaphatók. Vétel-kötelezettség nincs.

Tudomásomra jutott,

hogy a tisztviselő urak megkapták szövegeiket. — Tekintettel a mai nehéz viszonyokra, ezen ötó nyóket is tetszés szerinti havi részletfizetés mellett készítem. —

TEGDÉS JÁNOS, Debreczen, Péterfia 42.